

Tulajdonosi társulások tanácskozása

Évtizedes gondok

Fotó: Nagy Tibor

Marosvásárhelyen, a polgármesteri hivatal gyűléstermében tartották múlt pénteken a Tulajdonosi Társulások Szövetségének országos konferenciáját.

Szer Pálosy Piroska

A több mint harminc megyéből érkezett képviselők a lakótársulások ügyvezetésében felmerülő gondokra keresték a megoldást. Szó esett a tulajdonosi társulások szervezési és működési kérdéseiről, arról a parlament asztalán lévő tör-

vénytervezetről, amely a tulajdonosi társulások létesítését, szervezését és működését szabályozná, de a lakóépületek energetikai hatékonyságáról, a helyi közszolgáltatások stratégiájában betöltött lakótársulási szerepköréről is. A találkozón negyven társulási elnök vett részt és negyvenöt társulást képviselő személy. A konferencián részt vevőket, a Köztájékoztatási és Társadalmi Párbeszéd Minisztériumának államtitkárát, az országos Tulajdonosi Társulások Habitat Ligájának elnökét, parlamenti képviselőket és helyi tanácsosokat Marosvásárhely pol-

gármestere, dr. Dorin Florea köszöntötte. Amint a felvezetésben elhangzott, a tulajdonosi társulások országos szövetségét erős civil szervezetnek tartják, amely nagy létszámú lakosságot képvisel, ezért a hatóságok a kezdeményezéseiket megfelelő komolysággal kellene kezeljék.

Rendellenességek

A találkozón egyik napirendi pontjaként tárgyalta a törvénykezdeményezést, amellyel a 2007. évi 230-as törvényt módosítanák, amely

(Folytatás a 4. oldalon)

Koncertkörúton Kalapács

Akusztikus zenei körútja során találkozhat erdélyi kedvelőivel Kalapács József. A népszerű magyarországi zenész és énekes a hét végén megyénkbe érkezik.

2.

Kezdődnek a Marosvásárhelyi Napok

Idén május 22–28. között huszonegyedik alkalommal szervezik meg a városnapokat, amely két eseményre kell emlékeztessen a marosvásárhelyieket: idén 401 éve annak, hogy Bethlen Gábor fejedelem szabad királyi városi rangot adományozott, és 535 éve, hogy Mátyás király kiváltsággal illette a várost.

4.

Altatóorvos és altatógép

A műtéti altatást az orvostudomány egyik sikertörténetének tartják. Gondoljuk csak el, milyen borzalmas kínokat kellene elszenvednünk akár egy egyszerűbb beavatkozás során is, ha nem létezne az anesztézia.

6.

Üzleteink:

- Kövesdomb, 1848. út 41-43 sz., a posta mögött
- Mini Intershop – a November 7. piacnál
- Mini Intershop – Tudor, 1918. December 1. út 175. sz.

Weboldals: www.intershops.ro
Telefon: 0751-138-177

Muzeumok Éjszakája
19-21. máj 2017. május 19-21.

CONCERTE KONCERTEK

MONTELLAS
LUTZELZAN & SNAPS VOCAL BAND
SPEAKELOUD

EXPOZIȚII KIÁLLÍTÁSOK

COLEȚIA ZICHY GYŰJTEMÉNY

COMORI MŰKINCSEK MUZEULUI A MUZEUMBAN

www.muzeuprofes.ro

CULORILE ARCADIEI

CAPODOPERE DIN COLECȚIA ZICHY A MUZEULUI DE ARTE FRUMOASE DIN BUDAPESTA

REMEKMŰVEK A BUDAPESTI SZÉPMŰVÉSZETI MŰZEUUM ZICHY GYŰJTEMÉNYÉBŐL

ÁRKÁDIA SZÍNEI

VERNISAJ MEGNYITÓ
18. máj 2017, május 18., csütörtök
10-18 óra

2017
18-05-31-08

Aktuális

Meglepetésszámok

Antalfi Imola

A gazdasági elemzők számára is meglepetést jelentett a bruttó hazai termék (GDP) 5,7 százalékos növekedése az idei első negyedévben. A várakozáson felüli teljesítmény fenntarthatóságát illetően azonban kételkednek a szakemberek, akik szerint nem a termelés növekedése miatt bővült a GDP, hanem elsősorban a fogyasztás, a szolgáltatások jelentették a hajtóerőt. Az előrejelzések borúlatoók: mivel az ország gazdasági szerkezetében nem következett be jelentős minőségi változás, az uniós államokkal szemben sem váltunk versenyképesebbé, azaz minden a régi, kevésbé valószínű, hogy az év hátralevő részében növelni vagy legalábbis tartani lehet a már jegyzett növekedést.

Ha csak arra gondolunk, hogy a 2014-2020-as uniós fejlesztési időszak közepén vagyunk, és az ország – amint arra Corina Crețu uniós biztos figyelmeztetett – képtelen volt uniós alapokat lehívni annál az egyszerű oknál fogva, hogy még mindig nem sikerült engedélyeztetni a pénzalapok felhasználását irányító menedzsmentegységeket, tényleg drámai a helyzet. A jelentős infrastrukturális beruházások sem indultak be (az építkezésben állandósuló problémák, elsősorban a szakértett munkaerő hiánya, a bürokrácia nagysága és a pénzügyhiány miatt), legyen szó úthálózat-fejlesztésről vagy az

(Folytatás a 3. oldalon)

Altatóorvos és altatógép

Kell-e félni a műtéti érzéstelenítéstől?

A műtéti altatást az orvostudomány egyik sikertörténetének tartják. Gondoljuk csak el, milyen borzalmas kínokat kellene elszenvednünk akár egy egyszerűbb beavatkozás során is, ha nem létezne az anesztézia. A görög eredetű szó érzéstelenítést, érzék nélküliséget jelent, ami tulajdonképpen a műtéti altatás egyik feladata. Ezenkívül a betegnek eszméletlennek és mozgásképtelennek kell lennie, és nem szabad fájdalmat éreznie, miközben legfontosabb élettani működéseit az altatóorvos, aneszteziológus az úgynevezett altatógép segítségével folyamatosan ellenőrzi, és a megfelelő szinten tartja.

Dr. Bátai István docens

Bodolai Gyöngyi

Mindezek ellenére a műtetre szoruló betegek közül még ma is sokan jobban félnek az altatástól, mint az operációtól, pontosabban attól, hogy a műtét végén nem ébrednek fel. Ebből kiindulva éltem a lehetőséggel, hogy az anesztézia különböző típusairól (teljes intravénás, inhalációs altatás, regionális, sürgős műtétek anesztéziája) Marosvásárhelyen előadást tartó dr. Bátai István docens, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetének igazgatóhelyettesét a műtéti altatásról kérdeztem. Annál is inkább, mivel az átlagember számára az orvostudomány kevésbé ismert, kívülről szinte láthatatlan, de a valóságban nagyon fontos területéről van szó.

– Kell-e félnünk a műtéti altatástól? – tettem fel a kérdést a közvetlen, szakmájáról zűvesen beszélő, jó humorú pécsi vendégtanárnak, aki az RMOGYKE továbbképző tanfolyamának vendége volt, és amint elmondta, elsősorban altatással foglalkozik, de ügyeletek idején az intenzív terápiás feladatokat is ellátja.

– Az altatás lehetővé teszi, hogy a műtétet a sebész el tudja végezni, a betegnek pedig az a fontos, hogy az operáció után felébredjen. Az altatás módját a műtét jellege, a sebészi kívánalom és a beteg általános állapota határozza meg. A páciens betegségeit és az általa használt gyógyszereket figyelembe véve alapítjuk meg, hogy milyen módszert fogunk alkalmazni. Manapság ugyanis sokféle altatási technika közül lehet választani. Pontosabban nem is altatást, hanem műtéti érzéstelenítést mondanék. Ide tartozik a helyi érzéstelenítés a fogászati rendelőben, a lábujjműtétnél alkalmazott gerinc közeli érzéstelenítés, amely során ébren van a beteg, de nem érzi a fájdalmat, és az is, amikor például egy epeműtéthez kell elalattatni. Műtét előtt felvilágosítjuk a páciensét arról, hogy választhat a lehetőségek közül.

– Milyen szereket használnak az anesztéziához?
– Keveset, és valamennyit régóta ismerjük már. Az intravénás „bealtatáshoz” szükséges barbiturátokat az 1930-as évek óta alkalmazzák, a propofolt az 1980-as évektől. Vannak egyéb gyógyszerek is, de 99 százalékban az említett kettőt használjuk. A beteg elaltatását

ben, az csak aneszteziológus szakorvos lehet. A szakképzett személyek munkáját altatógép segíti.

– Hogyan működik, mi a szerepe az altatógépnek?

– Ez a nagyon precíz eszköz a kellő mennyiségű oxigént biztosítja a páciensnek a műtét során. Az oxigénhez hozzákeveri a megfelelő koncentrációjú altatógázokat, és lélegezteti a beteget többfajta üzemmódban. Az altatógép érzékeli a beteg saját légzését, szükség esetén arra segít rá. Ha a gépet a megfelelő eszközzel összekötjük, a képernyőjén futó EKG a szív működését jelzi, látjuk az oxigén telítettségét a vérben, továbbá, hogy mennyi oxigén, mennyi szén-dioxid és mennyi altatógáz megy be és jön ki, milyen nyomással történik a lélegeztetés, milyen a légzés görbéje, az izom lazaságának foka stb. A gép riasztórendszerét be lehet állítani, hogy milyen szívfrekvenciákon riasszon. Ha ötven alá süllyed a pulzus, vagy 120 fölé emelkedik, azonnal sípol, továbbá akkor is, ha csökken az oxigén telítettsége a vérben, ha az altatógázok mennyisége nem megfelelő. Ha lekapcsolom a gépet, és áram alatt van, még átfolyik rajta annyi oxigén, amennyire az átlagembernek nyugalomban szüksége van. Percenként 250 milliliter oxigént használunk fel. Ahogy áram alá helyezem a gépet, 300-400 milliliter oxigént kezd adni, amitől biztonságban van a beteg. A gép nagyon sokat tud, de mégis az orvosnak kell beállítania a működését.

– Említette a légzés fenntartásának a fontosságát...
– Levegő nélkül négy percig bírjuk. Aki négy percen belül nem kap oxigént, agyhalott lesz. Ezt az időszaktól meghosszabbíthatjuk, ha altatás előtt, amikor adni kezdjük a vénás szereket, és fájdalomcsillapításra az opiátot, rátesszük a maszkot a betegre, és feltöltjük oxigénnel a tüdőt (denitrogenizáljuk), ami a négy perctől 14 percre hosszabbítja meg, hogy ne legyen probléma abban az esetben, ha nem tudunk jól lélegeztetni. Számítalan olyan „trükk” van, amit a szakember ismer, és szükség esetén „bevetethet”.
– Azt tartják, hogy a műtéti altatás állapota nem olyan, mint az igazi alvás; hogyan, mire

hatnak az anesztéziához használt szerek?
– Bizonyos szerekről ismert, hogy az idegsejteken levő csatornákon, azok nyitásával, zárásával hatnak. A vénába adott szerek az agy gátló receptorait hozzák működésbe. Az altatógázok hatásmechanizmusáról szinte havonta jelenik meg közlemény, de mégsem tudjuk egészen pontosan, hogyan fejtik ki hatásukat.
Annál a betegnél, akinek „nincs vénája” és a gyermekeknél, akiket nagyon nehéz „megvénázní”, a sevofluran altatógázt használjuk, ami nem irritálja a légutakat. Azt mondják, hogy gyümölcsillata van, és a betegek jól tűrik. A maszkot ráteszük a gyermekre, hármat, négyet szív belőle, és máris alszik. Sokkal kíméletesebb módszer, mint lefogni és „megvénázní”. Ahogy a beteg elalszik, egy műanyag kanült helyezünk el a vénában, amelynek szelepén bármilyen gyógyszert beadhatunk. Ha jó a beteg vénája, arra számíthat, hogy egy szúrással megüssza az egészet, a többi szer pedig a kanül szelepébe megy tül nélkül. Terhesség-megszakításnál például egy adag propofollal altatunk, és ha hallom, hogy egy kicsit emelkedik a páciens pulzusszáma, és a maszk alatt az izom merevebb lesz, csak ránézek az asszisztensre, máris adja a következő adagot.
– Műtét előtt mit kell elmondani a betegnek?
– Az altatás előtti vizsgálatot bármely aneszteziológus elvégezheti. Intézetünkben 27 műtőben operálnak minden nap, három intenzív osztályt üzemeltetünk 27 ágygal, és van három ambulanciánk. Ebből kettő altatás előtti vizsgálati ambulancia, ahol egy szakorvos konzultálja a beteget, és ha szükséges, további vizsgálatokra küldi. Miután beosztották a műtetre, előző délután kell az altatóorvosnak felkeresni a beteget, vagy egynapos sebészeti esetben az operáció reggelén kell elbeszélgetni vele. Egy ilyen beszélgetés, amelyen a beteg minden kérdést feltehet az altatóorvosnak, és kialakul a bizalom, egyenértékű tíz milligramm morfin beadásával. A legrosszabb a bizonytalanság. A beteg a műtőbe kerül, ahol a sebészt nem látja, mert az később megy be, mindenki csörömpöl, mintha egy csempeboltnban lenne, a furcsa gépek és idegen emberek között az altatóorvos jelenti az egyetlen biztos pontot.
Van egy sablon, ami szerint kérdezzük: mit evett, mit ivott utoljára, van-e kivehető fogsora, mozgó foga, hídja, koronája, érzékeny-e valamilyen gyógyszerre, vannak-e gyomorsavpanaszai, van-e tüdőbetegsége, szívbetegsége, pajzsmirigyproblémája, vesebetegsége, májbaja, volt-e trombózis, embóliája, milyen műtéteken esett át, és bármilyen egyéb, amiről az aneszteziológusnak tudnia kell. Ezeket a kérdéseket öt perc alatt végig lehet menni, s bár nem fogok mindent tudni a betegről, azokat a dolgokat viszont igen, ami szükséges a sikeres altatáshoz.
– Térjünk vissza a felébredésre! A tanár úr szerint indokolt-e a gyakran hangoztatott félelem?
– Baj, tragédia bármikor előfordulhat, de ennek az esélye tízezrelékes. Ha nem ébred fel a beteg, az a legritkábban fordul elő az altatás miatt. Akiről műtét közben kiderült, hogy elhalt a bélrendszere, azt

nem szabad felébredtetni, mert iszonyú szenvedéseken kell átesnie, amíg meghal. Vannak daganatok, amelyekhez nem lehet hozzányúlni, mert elvérezne a beteg. Vannak reménytelen helyzetek, súlyos balesetek, ahol ömlik a vér, amit nem lehet elég gyorsan pótolni, de a műtéti altatás miatt bekövetkező elhalálozások száma nagyon alacsony.

– Átlagosan hány műtétet aszisztál egy műszak alatt az altatóorvos?

– Van úgy, hogy egy műszakba csak egy műtét, de kis operációkból akár 15 is befér, az átlag viszont négy-öt. A törvény szerint az ügyeleti időnek – ami délután négy órától reggel nyolcig tart – legalább az ötven százalékát pihenéssel kellene tölteni hat hónap átlagában. Előfordul viszont, hogy az ügyelet egész idejét a műtőben töltjük.

– Találkoztam olyan esettel, hogy egy sikertelen műtét után azt mondták a hozzátartozóknak, hogy összeomlott a beteg keringése. Ennek mi az oka?

– Szerencsére elég ritka. Leggyakoribb oka, ha olyan vérzés következik be a műtét során, amit nem lehet uralni. Ez sem jelenti azt, hogy meghal a beteg, csak ilyenkor nagyon gyorsan kell folyadékokat adni, és olyan szereket, amelyek összehúzzák az érpályát, ugyanis ennek nagyságát kell összhangba hoznunk a rendelkezésre álló vér mennyiségével. Allergiás reakció-

nál fordulhat elő, de azt is uralni lehet.

– Milyen különleges eljárást igényel az olyan nyitott szívűtét például, amikor a testen kívüli műszívre, műtűdőre kell átvezetni a vérkeringést?

– Amikor szívmotorra tesszük a beteget, teljesen fel kell függesztetni az alvadását, különben a vér bealvadna a készülékbe.

– Aki gyakran szorul műtetre, a többszöri altatás károsítja-e a szervezetet?

– Bár nagyon vizsgálják ezt is, egyértelműen nem tudták kimutatni. Ha körültekintően járunk el minden esetben, akkor valószínű, hogy nem. Érbetegeknél fordul elő, hogy gyakran kell műteni a lábat például, de akinél a lábban betegek az erek, az agyban és máshol is azok, és az ilyenkor bekövetkező káros szövődeményeket nem lehet az altatóorvos számlájára írni.

– Van-e hiány aneszteziológusokból Magyarországon?

– A sürgős műtéteket le lehet fedni, a várólisták egy időben hosszabbak lettek, de miután pluszpénzt tettek a rendszerbe, lehetővé vált, hogy az aneszteziológust, aki munkaidejének a lejáta után is vállal néhány órát vagy szombaton is bemegy dolgozni, szerződés alapján megfizetik, ezért a várólisták az utóbbi időben jelentősen lecsökkentek.

– Köszönöm a beszélgetést!

Kiegészítődivat

Casoni Szálasi Ibolya

Az extrém jelző újratalál a kiegészítődivat jellemzésére, ugyanis a 2017-es tavaszi-nyári szezonban pici táskák, malomkerék nagyságú fülbevalók, irdatlan csüngőkkel ellátott nyakékek, extravagáns karkötők, túlzottan széles övek, apró kendők és széles karimájú szalmakalapok kavalkádja özönlötte el a kifutókat, a divatvilágot.

Az idei tavaszi-nyári szezon sztárja a miniatűr táska, mely bármilyen öltözék kötelező kiegészítője. A négyzet, trapéz és kerek formájú miniatűr táskák a legfelkapottabbak. Óriástáskákra emlékeztető formájuk megtévesztő, előnyük, hogy mindenféle stílussal találunk, mind a nappali, mind az esti öltözéket remekül kiegészítve. Színük is változatos, a monokromatikustól a kigyóbőrön át a különleges feliratokkal ellátottakig minden divat.

Ezeket a pici táskákat általában kézben illik hordani, viszont a kényelmesség szempontjából vállra is akaszthatók. A másik szezonújdonság, a feliratokkal, logókkal díszített táskák általában nagyméretűek, melyeknek nem is annyira a színük vagy formájuk számít, hanem hogy érdekes, szembeszökő vagy vicces feliratokat tartalmaznak, általában nagy, színes, rátett betűkkel.

A táskára akasztott csüngő vagy bizsu már egy ideje előzőnlötte a divatvilágot.

Idén, mint „hab a tortán”, minél több és minél na-

gyobb csüngőt „cipelünk” táskánkon, annál divatosabbak leszünk. A különböző színű és formájú csüngők – mint pomponok, plüssjátékok, babák és puha farkincák – jóval meghaladják a táska nagyságát.

A táskákkal ellentétben idén a fülbevalók akkor divatosak, ha óriásiak. A sokszor a vállmagasságot is meghaladó darabok is megengedettek, ha eléggé kényelmesek.

Az óriásfülbevalót tulajdonképpen Andy Warhol művésze, Edie Sedgwick vezette be a divatvilágba a '60-as években.

A karkötődivatra idén azt mondhatjuk, hogy... katikus. Markoljunk nyugodtan bele ékszerdobozunk tartalmába, és semmilyen szabályt be nem tartva aggassunk karunkra egymás mellé mindent, ami a kezünk ügyébe kerül, karórárt és mindenféle karperecet, még ha óriási is, legyenek azok igazgyöngyből, bőrből vagy fából.

Idén az övek nagysága is szembetűnő kell legyen, mivel dekoratív szerepet töltenek be. A bőrből, fémből, textíliából készült nagyon széles övek mellett fűzőkre emlékeztető formájúakat is találunk.

A legegyszerűbb öltözetet is kitérően feldobhatjuk egy óriáscsüngővel ellátott nyakékkal. Ezúttal is bármit viselhetünk: komplikált ékkövekkel kirakott nyakéket, nagyon vastag láncot, melyen óriási lakat lóg vagy éppen dekoratív vudu babákat.

A szezon legstílusosabb kiegészítője a négyzetletes kendő, mellyel beköthetjük fejnket, hogy védjük a tűző naptól, használhatjuk hajpántként egy óriási szemüveggel társítva vagy nyakba kötve, egy élénk színű darabbal feldobhatjuk monokromatikus öltözetünket.

Idén a strandról beköltözik a városba a szalmakalap is, a mindennapi divat részévé válva.

A fekete szalagos szalmakalapok mindenféle stílussal és öltözéssel találunk.

Az eredetileg főleg a tengerész stílusú öltözékekkel, könnyű, nyári kötényruhával és világos színű rövidnadrággal és trikóval viselt szalmakalap ma már mindenhez felvehető, minden alkalomra, még alkalmi öltözékekhez is.

Tinktúrák (VI.5.)

A hólyaghúzó kőrisbogár

Veress László

Az elmúlt évszázadok során és még a közelmúltban is hírhedt afro-diziákum (szerelmi vágykeltő), ugyanakkor – mellékhatásai miatt – vitatott készítmény volt a TINCURA CANTHARIDUM, magyarul kőrisbogár-tinktúra. Neve látható a segesvári gyógyszer-történeti múzeum polcain. Az 1948-ban megjelent Román gyógyszerkönyvben még hivatalos volt (!), a későbbiekben már kivették. Ez nem más, mint a szárított, elporított kőrisbogár alkoholos kivonata, 1:10 arányban. Az első Magyar gyógyszerkönyvben (1871) jóval hígabb formában, 2:100 arányban volt hivatalos gyógyszerforma.

A kőrisbogár, amint a magyar neve is mutatja, főleg kőrisfán él, fedeles szárnyú, fénylő, zöldsbarna vagy smaragd-zöld színű, jellegzetes, átható szagú bogár. A kőrisfán kívül más fák – orgona, nyárfa, bodza, szilfélék – levelei is táplálékul szolgálnak a kőrisbogárnak. Francia, spanyol, angol nyelven spanyol légynek nevezik, ez néha nevetséges félreértésekre adott okot fordítások alkalmával. Latin neve Cantharis vesicatoria vagy Lytta vesicatoria. A kőrisbogár hatástaniilag a hólyaghúzó (vesicatoria) családjába tartozó bogárfaj.

A kőrisbogarak pora a bőrre alkalmazva égetést, vörösdést, savóval telt hólyagocskákat hoz létre, ez utóbbiak összefolynak egy idő múlva, és nagyobb hólyagot képeznek. Belsőleg véve az emésztőszervekben hasonló helyi elváltozásokat okoz, amelyek fájdalmas nyeléssel, erős szomjúsággal, gyomor-bél hurttal, véres hányással járnak. Ezután gyakori vizezés következik, a

vizezés egyre fájdalmasabb lesz, a vizeletben megjelenik a vér, a hólyag-veze tájék már kezdetől fogva fájdalmas. Paradox módon a férfiaknál nemi szervi merevedések mutatkoznak, ez vezetett azon téves hiedelemhez, hogy a kőrisbogár afro-diziákum lenne.

A frissen szedett bogaraktól már 1,5 gramm halálos lehet. Gyűjtése reggel korán történik, amikor a bogár még alszik. A fát megrázzák, ütogetik, és a bogarak az előzőleg leterített ponyvákra hullnak, majd védőkesztyűs kézzel összegyűjtik, és egy tartályba szórják, amelybe kloroformot, alkoholt vagy étert öntöttek. Az edényeken kötelező a MÉRÉG! figyelmeztetés. Mérgező anyaga, az úgynevezett kantaridin a

már teljesen kifejlődött rovar nemszerveiben van.

A kőrisbogár zöldsbarna színű alkoholos kivonatát régen mint húgyhajtót is adták, 0,5-1 grammos adagokban. Az állatoknál párási ösztöneik erősítésére, a népi gyógyításban veszett állatok kezelésére is használták. Külsőleg kenőcsökben reumás fájdalmak enyhítésére alkalmazták. Pápai Páriz Ferenc könyvében (Pax Corporis, 1690) a szemfájásról írt fejezetben ez olvasható: „...mivel a szemnek külső hártájára szolgáló erek a fül tövén oszlanak el a szem felé... Végy hat (Folytatás a 8. oldalon)

A kötényruha

Az úgynevezett lájbis fersing, azaz a lábival összevarrt bő szoknya a Mezőség és a Felső-Maros mente falvainak ősi népviseleti darabja. Modern utódjának tekinthetjük azt az egybeszabott, keskenyebb vagy szélesebb vállpántos, vagy szoknyából és mellényből összevarrt ruhadarabot, amelyet a hatvanas évek kezdetén annyira szívesen viselünk. A kötényruhát a román nyelvű szó hatására szarafánként is szokták emlegetni.

– Most újra főszerepet kapott a divatlapok hasábjain. „Bandi Kati-s” változataiban miért praktikus, kinek ajánlod? – kérdeztem az ismert marosvásárhelyi textilművésztől.

– Korábbi beszélgetéseinkben több témát is a praktikum dicséretével kezdtem, ami fontos szempont mindannyiunk számára. Most

is kénytelen vagyok hangsúlyozni ezt az aspektust, hiszen egy olyan ruhadarabról beszélünk, amelynek jelenléte a ruhatárunkban nagyon megkönnyíti az öltözködést minden szempontból.

A mostani szeszélyes tavaszi időjárásban a réteges öltözködés egyik alapidarabja.

Két legyet ütünk egy csapásra, hiszen a szoknya-mellény együttes helyett csak ezt a darabot kell elővennünk a már kiválasztott blúz-póló-ing-garbó stb. mellé.

Kivétel nélkül minden testalkatra jól áll, ha a megfelelő szabásút választjuk: lehet szűk vagy bő aljú, egyenes vagy karcsúsított, mell alatt vágott vagy hosszított derekú, gombos, csatos, cipzáras.

Alapanyaga, szabása és főleg a hozzá társított blúz függvényében minden élethelyzetben viselhető ruhadarab. Mivel viszonylag nagy felület, már első pillantásra üzenetet hordoz viselője egyéniségéről, de legalábbis az ízléséről.

A felsorolt érvek korántsem merítik ki a kötényruha erőseit, de ezúttal beérném a fotókon látható változatok bemutatásával.

A piros-fekete mintás brokátból készült darabot a székely ruha inspirálta, arra emlékeztető, kényelmes, többfunkciójú városi viseletet készítettem. Fehér blúzzal ünnepélyes, egyszerű fekete pólóval egész nap hordható.

A két rövid szarafán szintén székelyruha-inspiráció, és ugyanúgy a társított blúz fogja eldönteni többé vagy kevésbé ünnepi jellegét.

Csipkedízeses kötényruhánk változatosságát nem a hozzá vehető sokféle blúz fogja adni, mert ehhez kizárólag egyszerű, sima póló jár. Anyaga, vállára is lenyúló csipkéje, valamint szoknyájának szabása miatt viszont viselhető teljesen blúz nélkül, ujjatlan ruhaként is.

A több csattal záruló bordírozású darab a valamikori íjások viseletére utal. Enyhén harcias, sportos jellege miatt kitűnő szabadidős viselet, a mostanában annyira divatos „cicanadrág” jó kiegészítője.

A mezőségi népviselet apró virágos kartonanyagból készült „kötényruháján” még

változtatnunk sem kell ahhoz, hogy aktuális viseletként szerepeljen a ruhatárunkban, csak egyszerűen elhagyjuk a kötényt, és fehér blúz helyett fekete pólót veszünk a mellény-szoknya együttes alá.

Sokszor találkozunk az utcán a turkálókából származó bajor ruhákkal. Nagyon szépek, de a miénket legalább olyan sikerrel viselhetjük! (b. gv.)

Ötvennegyedik nyelvlecke

Ahol láthatatlan az írás

Ötvös József

A bibliai Dániel próféta könyvében van egy megrendítően szép történet, amelyben Belsaccar király (Károli fordítása szerint – Belsazar) nagy lakomát rendez, ahol a jeruzsálemi templomból elrabolt arany- és ezüstedényekből iszik ezerfős vendégseregével. Ekkor egy emberi kéz ujjai tűnnek fel, és a királyi palota festett falára őrni kezdenek. A titokzatos írás ez volt: mené mené tékel ú-parszin, amit egyedül csak a próféta tud megfejteni. Ennek a titokzatos írásnak magyar jelentését hordozza a két világháború között íródott Erdélyi történet három kötetének címe: Megszámláltattál..., És híjával találtattál, Darabokra szaggattattál.

Kedves Olvasó!

Nem véletlenül jutott eszembe ez az ószövegségi látomás és Bánffy Miklós trilógiájának címe, amint a főtér vége felé szerényen meghúzódó kétemeletes, egyszerű, almazöld színű épületet nézem. Az épület ma a marosvásárhelyi református egyház tulajdona, amit bérbe adnak különböző tevékenységekre, ezért időnként változnak a feliratok, de a nem látható felirat nem változik: itt lakott Gagy László, az Erdélyi Helikon egyik tagja.

Gagy Lászlót mint újonnan meghívott helikoni tagot éppen az egykori magyarországi külügyminiszter, író, gróf Bánffy Miklós üdvözölte Marosvécsen, 1938-ban. Másik nagy nevű helikonista társa, Makkai Sándor püspök nevezte ki 1933-ban a marosvásárhelyi református kollégium elemi iskolai tanítójának, majd ott találjuk az Ifjú Erdély, a Pásztortűz és az Erdélyi Helikon munkatársai között. Enyhe szomorúsággal és majdhogynem szégyenérzettel állapítom meg: itt élt közöttünk az Erdélyi Helikon íróközösségének egyik tagja, s alig-alig tudok (tudunk) róla valamit. Hadd legyen ez a rövid eszmefuttatás porlefülés egy elfeledett marosvásárhelyi íróról!

Gagy László a nyárárdmenti Fintaházán született 1910-ben. Nagyenyeden tanítóképzőt végzett, Illyefalva és Nagysajó után Marosvásárhelyen volt tanító, ahol még igazga-

tói tisztséget is betöltött. Alig 19 éves, amikor első novelláskötete megjelenik. Irodalmi lexikonok felsorolása szerint legalább tíz regény szerzője, de írt verset, elbeszélést, mesét, vígjátékot és tanulmányt is. Bevalom, egyedül az 1970-ben megjelent A tábormok című regényét olvastam, de leginkább két lexikonbeli feljegyzés keltette fel érdeklődésemet iránta. A Budapesten kiadott Új magyar életrajzi lexikonban olvasható: „1947–53-ban a dogmatikus irodalompolitika hátterébe szorította”. Azért hét évtized múlva sem igen lehet sokat hallani róla ebben a városban, ahol élt, írt és dolgozott. Egy másik irodalomtörténeti feljegyzés így hangzik: „Mikor az Igaz Szótól kikerült, hogy ne maradjon munka nélkül (...) a könyvtárban alkalmazták”. Kiegészítésként írom ide: mindez az 1956-os tisztogatás után történt, és 1959-ben így került a városi könyvtárba. 1991-ben hunyt el, és a marosvásárhelyi református temetőben Molter Károllyal együtt képviselik az Erdélyi Helikon egykori dicsőségét Maros-parti városunkban.

Szerintem egy szerény emléktáblát mégis megérdemelné az utókor nem dogmatikus irodalompolitikusoktól.

Fotó: Nagy Tibor

A hólyaghúzó kőrishogár

(Folytatás a 7. oldalról)

vagy hét KÖRÖS-FÉRGET... törd meg jó aprón egy mozsárban, keverd egy diónyi savanyú kovászba egy kevés borral együtt, kend irhára vagy ruhára, ragaszd a két füle tövére... sárvízrel teli hólyag szivódik alattok..."

Gyógyszertárainkban az 1970-es években még jelen volt. 1937-ben egy kilogramm szárított kőrishogárról 200 lejt fizettek az átvevők.

Ma már csak homeopátiás készítmények összetételében van jelen mint állati eredetű szer. A segesvári patikamúzeumban látható gyógyszertári edények „materia medica” (gyógyító anyag) tartalmának ismertetése során az eddigiekben többször olvashattuk, hogy ma már csak „homeopátiás készítményként” alkalmazzák, mint például: Digitalis, Helleborus, Colocynthis, Cantharis stb.

Mit is kell tudni ezekről a készítményekről, amelyek újabban egyre inkább teret hódítanak az úgynevezett alternatív gyógyászatban?

A homeopátia, illetve homeopátiás orvostudomány, magyarul hasonszenvi gyógy mód Németországból eredő orvosi irányzat, elsőként Samuel Hahnemann ajánlotta 1790-ben. S. Hahnemann orvos és gyógyszerész botanikával, ásvány- és vegytannal is behatóan foglalkozott. Életéből két és fél évet Erdélyben, Nagyszebenben töltött.

A homeopátia a beteg egészét vizsgálja, abból indul ki, hogy az emberi szervezet képes önmagát gyógyítani, a betegség tünetei a szervezet reakciói, melyekkel próbálja az egészséget megőrizni. A homeopátiás gyógyítás alapját „a hasonló a hasonlót gyógyítja” kijelentés képezi, vagyis ha valamilyen anyag kivált valamiféle tünetet az

egészséges ember szervezetében, akkor abból vagy hozzá hasonló hatású anyagból rendkívül kis adagot juttatva a beteg szervezetbe, az meggyógyul. A kis adagot többszöri hígítással, közben erős rázással, rezgetéssel, ütéssel történő „dinamizálással, potenciálással” nyerik.

A kőrishogármérget a sok baleset miatt kivonták a forgalomból, de Hahnemann megfordította a helyzetet, mondván, hogy a Cantharis lehetővé teszi a viszkető kiütések gyógyítását, nagy – több százszoros – hígításban, kenőcs vagy flastromok formájában, tehát homeopátiás készítményekben. A homeopátiás gyógyítás hatóanyagai állati, növényi és ásványi eredetűek lehetnek. Nem alkalmas súlyos betegségekre – rák, szívbajok, fertőzések, cukorbetegség stb. – kezelésére. Legfőbb hátránya, hogy a betegség modern kezelését késleltetheti. Alkalmazásának előnyei is vannak: kevesebb a mellékhatás, a kezelés bármikor – a betegség megjelenésekor azonnal vagy később is – elkezdhető, olcsó, környezetkímélő.

A homeopátiát sokan bírálják, főleg Európában és Amerikában. Ázsiában elterjedt gyógy mód. Bírálói szerint az esetleges gyógyulás kezelés nélkül is bekövetkezett volna, vagy csak annak köszönhető, hogy a homeopátiás kezelés a beteg gyógyulásba vetett hitét erősítette.

Romániában (1968-ig) és Magyarországon is (1990-ig) a kommunista rendszer – mint az arisztokrácia orvoslását – betiltotta. Országunkban a homeopátiás gyógy mód hivatalosan elismert, de csak az ágazatban képzett szakorvosok végezhetik, nagyobb városokban homeopátiás készítményeket forgalmazó gyógyszertárak is működnek.

IDÉZET 1.		SEMMIKOR	ALÁ RENDŐR (ARGÓ)	MOZOG A FÖLD	BASZK TERORSZER-VEZET	MUTATÓ-SZÓ	COCA... (AMERIKAI ÜDÍTŐ)	VONALZÓ-FÉLE SZAPORÍTÓ-SEJT	STAR... (SCIFI-FILM)	MAGAS TESTHŐ-MÉRSEKLET	LATIN ÉS	ÚJ CSILLAG (LATIN)	FOLYADÉK SZEMMEL TART	TH. MANN TÖRTÉNÉS FIA	BECÉZETT ERIKA	MENYASZ-SZONY
A																É
LATIN CSONT			ABESSZIN KATONAI TÖMB					CSIKÓTÓ-JÁSA HÍRES MAGY. ÍRÓ (LAJOS)					ALGERIAI VÁROS A VOLGÁBA ÖMLIK			
HONTHY... MAGYAR HADISTEN KÖLTŐI NEVE						MEX. ÍRÓ (...Y FUENTES) JAPÁN KAT. VEZÉRVOLT					...ODORATA (IBOLYA) TRÉFÁS, VICCES					JEMENI AUTÓJEL NÖVÉNY-VILÁG
IDÉZET 2.		A	GABONA BETAKARITÁSA	DŰH EBÉDEL A NYÁJ		SZÖGLET OSZTRÁK VIDÉK				KÖLTŐ, POLIT. (BÉLA) VISZKETÉST ENYHÍT					A VAS VEGYJELE	ARRA-FELE!
MAGYAR FOLYÓ ÉS MEGYE				KÖZLEKEDÉSI PÁLYA SZELED VAD		ÁLLÓVÍZ RAKOSGAT	AZ ARZÉN VEGYJELE ADY EGYIK ÁLNEVE		INDUL A VONATI HELYSÉG POLGÁRA			ÓMEGA ÉS ALFA MÉLTÓSÁG		MINT, AHOGY (NÉMET) VIZET AD		
ÖSSZEG-VEKTOR				KEZDŐPONT JÉZUS BE-SZÉLT EZEN A NYELVEN				FORMÁLÓ-DIK HORDÓ NYILÁSA					VAJFÉLE			
DUBROVNIK MÁS NEVE						KIS BOLT KOORDINÁTA RENDSZER PONTJA			MINT, AHOGY ÓGÖRÖG PIACTÉR			ATTÓL KEZDVE! ABBA AZ IRÁNYBA			FR. SZIGET	IDÉZET 3.
ETIL... (ALTATÓ-ANYAG)				...VIRÁG (REMÉNYIK) A TANTÁL VEGYJELE			HÍM MADAR TÉLI SPORT				FELTETT SZÁNDÉK GÖRÖG BETŰ					
RAG, A -NÉL PÁRJA				RAKTÁRON TART KÁBITÓ-SZER			SZERZETT ROKON BECÉZETT KATALIN				AB... (HARAGGAL) TELEPES NÖVÉNY					SPANYOL AUTOJEL RÁDIÓT HASZNÁL
...KIRÁLYA (LALO) VERMET KÉSZÍT			HORGÁSZ-ZSINÓR HAMIS			KELLEMET-LÉN HAJLÉKONY LEMEZ			KOMOR ERŐTEL-JESEN SZALAD					MISTRESS (RÖV.) BANK-BETÉTI		
			PÉNZBELI ÉRTEK MÓZES TESTVÉRE	HATÁRRAG FŐNÖK (CIGÁNY)		MAGAS NÖVÉNY DESZKA-HÁZIKÓ	PART-SZAKASZI CSÓNAKOT HAJT		...ROMANA (VATIKBÍRÓS) SALT CITY (UTAH)				MEGSZÉ-GYENÍT NORVÉG FERFINÉV			
TÁRGYI TUSZ				UGANDAI POLITIKUS ÓSVÉZER				HAWAII KÖ-SZÖNÉS FR. TERÜLET-MÉRTÉK				ORSZ.GY. HELY (1707) ANGOL SÓRFÉLE				HATVAN PERC
NÉMET SZEMÉLY-NEVMÁS			ÓKORI GERMAN NÉP RÓMAI 1100			FINOM ÉTOLAJ NŐS, DE NÉMA!			NORVÉG EGYÜTTES DUBLIN LAKÓJA			...PACINO (SZÍNÉS) SZÉKELY IS		ELÓTAG: KÉN KÓS KÁROLY NEVJELE		
DÜLEDÉK				TALÁLKA (BIZ.) EGYESI			HANGA A KÉN VEGYJELE				MEGBÍZOTT VÁLASZTÓ A SZÉN VEGYJELE					
L.N.J.														PÉPES ÉTEL		

Május 11-i rejtvényünk megfejtése: **Az olvasás nem csak táplálja az elmét, de fel is üdíti fáradtságában. Aretino.**

NÉPÚJSÁG SPORT

Szerkeszti: Farczádi Attila

Carlo szívesen visszatérne Marosvásárhelyre

A Marosvásárhelyi City'us egykori kiváló kapusa, a brazil Carlo (Carlos Alberto Alves Ferreira) 2008-ban került Marosvásárhelyre, ahol a helyi élvonalbeli együttes színeiben hét bajnoki címet és hét Románia-kupát nyert. Ő a klub 2004-es fennállása óta az együttes egyik legsikeresebb játékosa. A minap beszélgethettünk a világhálón, a brazil hálóőr szívesen beszélt a Marosvásárhelyen eltöltött éveiről.

Czibalmos Ferenc Attila

– Üdvözöllek, Carlo! Kb. egy éve nem vagy tagja a marosvásárhelyi együttesnek, hiszen családostul visszatértél szülőhazádba, Brazíliába. Mik a hírek rólad?

– Köszönöm szépen, jól vagyunk. Feleséggel együtt neveljük a 11 hónapos csodálatos kisfunkt. Első gyermekünk, így nagy boldogságban van részünk.

– Kötődés-e valamilyen módon a teremlabdarúgáshoz?

– Most nem játszom sehol, és ez egy ideig így is marad, hiszen családomra szenteltem minden pillanatom, ugyanis ez most elsőbbséget élvez az életemben.

– Évekig hasznos csapattag voltál Marosvásárhelyen, ahol a City'us tagjaként több bajnoki címet, Románia-kupát és Szuperkupát is nyertél. Hogyan emlékszel vissza az itt eltöltött időszakra?

– Bevallom, sok kellemes emlék van a marosvásárhelyi terem-

labdarúgó-csapatokkal kapcsolatban, hiszen pályafutásom egyik legszebb és legsikeresebb időszakát éltem meg Marosvásárhelyen. Több egykori csapattaggal, vezetővel tartom a baráti kapcsolatot, sok élmény, emlék fűz Marosvásárhelyhez, amit nem tudnék könnyen feledni. Brazília után talán Marosvásárhely a szívem csücske, hiszen a város évekig a második otthonom volt. És persze szívvel játszottam ott!

– Kikkel tartod a kapcsolatot?

– Szinte az összes egykori csapattársammal jó kapcsolatot ápolok, főleg Ghermannal, Nicuşannal, Kacsó Endrével, Raul Ungurral és Covaci-csal, akikkel nemcsak csapattárs voltam, hanem jó barát is. Nekem a City'us egy nagy családot jelentett, akik körében jól éreztem magam. Kacsó Endrét és Vlad Podart (a klub sajtófelelőse – a szerk.) mindig is közeli barátomnak tekintettem, akiket végleg a szívembe zártam, velük gyakran beszélgetek a világhálón.

– A szavaidból ítélve visszatérnél Marosvásárhelyre. Vagy tévedek?

– Egyáltalán nem. Remélem, hogy egyszer majd eljön az idő, amikor ez megtörténik, akár mint teremlabdarúgó, akár mint turista, és megmutathatom a fiamnak azokat a helyeket, ahol jártam, és összeismertethetem azokkal, akik mindig is a barátaim maradnak.

– Mennyire követed figyelemmel az együttes jelenlegi helyzetét a bajnokságban?

– Követem, mindent tudok a csapatról. Fiatal, átalakult együttes, amelynek jövője van. Nem hiába jutottak 2016-ban Európa legjobb 16 bajnoksapata közé, amire én is büszke vagyok.

– Ha az alakulatnak szüksége lenne egy tapasztalt hálóőrre, visszatérnél?

– Persze, nagyon szívesen! Ezt közöltem a vezetőséggel is, hogy bármikor szívesen visszatérnék Marosvásárhelyre! A várost végleg a szívembe zártam!

Megyei labdarúgó-bajnoki eredmények

* 5. liga, Északi csoport, 16. forduló: Magyaró – Marosfelfalu 9-2, Görgénysoákna – Löver 3-0, Disznajó – Alsóidecs 0-3, Mezőkirályfalva – Szászrégeni Testvériség 3-0 (meg nem jelenés), Köhér – Bátos 2-4. Az élcsoport: 1. Magyaró 37 pont, 2. Szászrégeni Testvériség 34, 3. Bátos 32.

* 5. liga, Közép csoport, 16. forduló: Harasztkerék – Szászrégeni-Gernyeszegi Sporting 9-0, Csittszentiván – Mezőrűcs 4-1, Kerelőszentpál – Nyáradremete 1-6. A Tuzson – Cikmántor mérkőzést elhalasztották, Balavásár állt. Az élcsoport: 1. Harasztkerék 43 pont, 2. Nyáradremete 34, 3. Balavásár 27.

* 5. liga, Déli csoport, 19. forduló: Marosludas II – Küküllődombó 2-3, Maroskece – Marosugra 2-2, Radnót II – Mezőzáh 9-1, Magyarsáros – Mezőtőhá 2-0. Az élcsoport: 1. Mezőceked 33 pont, 2. Vámosgálfalva 33, 3. Küküllődombó 30.

* 6. liga, I. csoport, rájátszás, 4. forduló: Nyáradgálfalva – Koronka 10-0. A Jedd – Somosd mérkőzést ma játsszák, Csikfalva állt. Az élcsoport: 1. Somosd 32 pont, 2. Jedd 27, 3. Nyáradgálfalva 25. Az alsóházban nem játszottak.

* 6. liga, II. csoport, 18. forduló: Mezőpanit – Galambod 3-1, Harcó – Szabéd 4-0, Uzdiszentpéter – Mezőfele 3-0. Az élcsoport: 1. Harcó 40 pont, 2. Mezőpanit 39, 3. Uzdiszentpéter 36.

U17-es Eb: Kikapott a franciáktól, lemaradt a vb-ről a magyar csapat

A magyar válogatott kedden 1-0-ra kikapott a francia csapattól a horvátországi U17-es labdarúgó-Európa-bajnokság ötödik helyéért kiírt mérkőzésén, így lemaradt a világbajnokságról.

Kiváló hangulat fogadta a csapatot, hiszen szűk fél órával a kezdés előtt szinte egyszerre érkezett meg a magyar szurkolók – leginkább hozzátartozók – egy nagyobb csoportja, valamint vélhetően egy

helyi általános iskola is úgy gondolta, hogy kellemes program lehet a legfiatalabbak számára az U17-es Európa-bajnokság helyosztója.

A magyar kispadon mindössze négy játékos ült, mivel Majnovics, Csonka és a csapatkapitány Szoboszlai is eltöltött volt, akárcsak a szövetségi edző, Szélesi Zoltán, akit Belvon Attila helyettesített.

Mindkét csapat nagy lendülettel kezdett, a magyarok már a saját tér felükön próbálták megzavarni ellenfelüket. Harcosan futballozott ugyan a magyar válogatott, de hátul több nagy hibát is elkövetett, ezek közül az első kettőt még „túlélte”, azonban a 26. percben Gouiri révén már betaláltak a franciák (1-0), ez volt a támadó 9. gólja a tornán, amivel rekorder lett a korosztályos torna történetében. Öt perccel a 40 perces féldíj vége előtt egyenlíthe-

tett volna a magyar csapat, de Torvund a kapu torkában hibázott. A szünet előtti utolsó pillanatban még Ásványinak kellett bravúrt bemutatnia.

A fordulást követően a franciák játékában volt több fantázia, igaz, a magyarok becsülettel hajtották az egyenlítésért. A Kékek kis híján növelték előnyüket, de előbb a játékvezető vett el tőlük egy gólt – Ásványival szemben szabálytalanok voltak a szögletnél –, majd a felső lécs mentette meg a magyarokat.

A magyarok játékból eltűnt az ötlet, felívelésekkel próbálkoztak, a fizikailag jóval erősebb francia védők pedig könnyedén elnyomták a támadókat.

Az utolsó perceket nagyon megnyomta a magyar válogatott, de nem tudott komoly helyzetig eljutni, így az eredmény nem változott.

Az Eb-ről az első öt helyezett vehet részt az októberi világbajnokságon Indiában.

Hatodszor lett bajnok a Chelsea

Három szezonon belül másodszer, története során hatodszor lett angol bajnok a Chelsea labdarúgócsapata, mely a 37. forduló pénteki játéknapján idegenben 1-0-ra legyőzte a West Bromwich Albiont, így behozhatatlan előnyre tett szert. Antonio Conte együttesének a mostani sikerrel tíz pontra nőtt az előnye a második helyen álló Tottenhamhez szemben akkor, amikor londoni riválisának már csak három mérkőzése van hátra.

A péntek esti birminghami összecsapáson a bajnoki címet érő győztes gólt a 82. percben a belga Michy Batshuayi szerezte, aki hat perccel korábban csereként lépett pályára.

A Chelsea – amely tavaly címvédőként csak tizedik lett – legutóbb 2015-ben ünnepelhetett bajnoki címet, akkor még az azóta már a Manchester Unitedet irányító José Mourinhóval a kispadon.

Európai focikörkép

* Angol Premier Liga, 28. forduló: Chelsea – Watford 4-3; 37. forduló: Everton – Watford 1-0, West Bromwich – Chelsea 0-1, Manchester City – Leicester 2-1, Bournemouth – Burnley 2-1, Middlesbrough – Southampton 1-2, Sunderland AFC – Swansea 0-2, Stoke – Arsenal 1-4, Crystal Palace – Hull 4-0, West Ham United – Liverpool 0-4, Tottenham – Manchester United 2-1. Az élcsoport: 1. Chelsea 90 pont, 2. Tottenham 80, 3. Manchester City 75.

* Spanyol Primera División, 37. forduló: Espanyol – Valencia 0-1, Osasuna – Granada 2-1, Alavés – Celta Vigo 3-1, Athletic Bilbao – Leganés 1-1, Betis – Atlético Madrid 1-1, Eibar – Sporting Gijón 0-1, Las Palmas – Barcelona 1-4, Villarreal – Deportivo La Coruna 0-0, Real Madrid – Sevilla 4-1, Real Sociedad – Málaga 2-2. Az élcsoport: 1. Barcelona 87 pont, 2. Real Madrid 87, 3. Atlético Madrid 75.

* Olasz Serie A, 36. forduló: Fiorentina – Lazio 3-2, Atalanta – AC Milan 1-1, Inter – Sassuolo 1-2, Sampdoria – Chievo 1-1, Cagliari – Empoli 3-2, Palermo – Genoa 1-0, Torino – Napoli 0-5, Bologna – Pescara 3-1, Crotone – Udinese 1-0, AS Roma – Juventus 3-1. Az élcsoport: 1. Juventus 85 pont, 2. AS Roma 81, 3. Napoli 80.

* Német Bundesliga, 33. forduló: RB Leipzig – Bayern München 4-5, Augsburg – Borussia Dortmund 1-1, Wolfsburg – Mönchengladbach 1-1, Darmstadt – Hertha BSC 0-2, Bayer Leverkusen – 1. FC Köln 2-2, Schalke 04 – Hamburger SV 1-1, Freiburg – Ingolstadt 1-1, Werder Bremen – Hoffenheim 3-5, Mainz – Eintracht Frankfurt 4-2. Az élcsoport: 1. Bayern München 79 pont, 2. RB Leipzig 66, 3. Borussia Dortmund 61.

* Francia Ligue 1, 37. forduló: SC Bastia – Lorient 2-0, Bordeaux – Olympique Marseille 1-1, Caen – Stade Rennes 0-1, Dijon – Nancy 2-0, Metz – Toulouse 1-1, AS Monaco – Lille 4-0, Montpellier HSC – Lyon 1-3, Nantes – Guingamp 4-1, Nice – Angers 0-2, St. Etienne – Paris St. Germain 0-5. Az élcsoport: 1. AS Monaco 89 pont, 2. Paris St. Germain 86, 3. Nice 77.

Jegyzőkönyv

U17-es labdarúgó-Európa-bajnokság, az 5. helyért: Franciaország – Magyarország 1-0 (1-0)

Sesvete, Josip Radnik Stadion, vezette: Papapetru (görög).

Gólszerző: Gouiri (26.).

Sárga lap: Flips (54.), Kereoudan (73.), illetve Schön (54.), Arday (74.).

Franciaország: Fofana – Collett (83. Lacroix), Da, Bianda, Pelmard – Gomes, Caqueret, Tchouaemi – Adli (47. Kereoudan), Gouiri, Flips (67. Isidor).

Magyarország: Ásványi – Opavszky, Mocsi (69. Timári), Bolla (52. Kiss), Arday – Kovács K., Bencze, Schön – Szerető, Torvund, Csoboth (46. Szendrei).

radio.kptv.ro

A hirdetés rovartban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ tűzifa házhoz szállítva. Tel. 0758-548-501. (907)

ELADÓ gyertyánfa. Tel. 0747-563-062. (981)

ELADÓ 3 szoba-összkomfort, teázó volt, a Mihai Viteazul és N. Iorga utca sarkán. Tel. 0744-517-410, 0721-337-445. (1184-I)

MINDENFÉLE

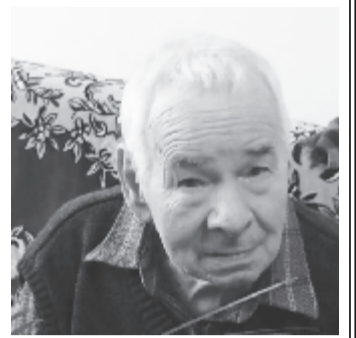
KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikajátékokat, termopán PVC-nyílászárókat, szűnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0265/218-321. (635)

HŰTŐK javítását vállalom lakásán és eladok hűtőket, fagyasztókat garanciával. Tel. 0722-846-011. (1017)

SZÉKELY KAPU készítését vállalom. Tel. 0753-407-238. (1025)

MEGEMLEKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk május 18-án a székesi születésű **KÖVÉR SAROLTÁRA (KALI SÁRI)** halálának 6. évfordulóján. Akik ismerték, gondoljanak rá kegyelettel. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Jóska és Júlia. (1170)

*Meggyötört lelkem csupa könny és bánat,
A virágos rét nélkülöd sivár és száraz.
Megszakad a szívem, mert örök búcsút vettél,
Csillagok közt a legfényesebb lettél!
Angyali mosolyod nem ragyog rám többé,
De te a szívemben élsz mindörökké!
Bennünk él egy arc, egy meleg tekintet,
Egy simogató kéz, egy sóhaj, egy lehelet,
Bennünk él a múlt, egy végtelen szeretet,
Amit tőlünk soha senki el nem vehet.
Egy a reményünk, mely élet és vezet
Hogy egyszer még találkozunk veled!
Szomorú szívvel emlékezünk május 18-án a gyergyószárhegyi születésű **OLÁH TAMÁSRA** halálának 2. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Emlékét megőrzi felesége, Irén, lánya, Katalin, veje, Pál, fia, Tamás, menyee, Erzsébet és unokája, Orsolya. (1119-I)*

GUTENBERG KÖNYVESBOLT

Májusban díszhelyen a LIBRI KIADÓI CSOPORT

ORHAN PAMUK MŰVEI

Gutenberg Könyvesboltok

Csikszerezd: Petőfi Sándor utca 4. sz., tel.: 0752-031310
Székesvárvárhely: Márton Áron tér 8. sz., tel.: 0752-032201
Marosvásárhely: Rózsa tér 57. sz., tel.: 0752-032950

10% KEDVEZMÉNY

Már egy éve, hogy itt hagytál bennünket, de szívünkben örzünk, mint egy drága kincs. A múltba visszanezve valami fáj, valakit keresünk, aki nincs már. Mi könnyes szemmel megállunk sírodnál, te nem szólsz, de mi tudjuk, hogy hívtál. Mi szólítunk, ám a néma sír nem felel, de te a szívünkben örökké létezel. Múlik az idő, de a fájdalom marad, betöltetlen az űr, mely a szívünkben maradt. Csillaggá változtál, barangolsz az égen, gyere mifelénk úgy, mint régesrég. Tudjuk, hogy nem jössz, de olyan jó várni, hazudni a szívnek, hogy ne tudjon fájni. Szívünkben a helyedet nem pótolja semmi, míg a földön élünk, nem fogunk feledni.
Fájó szívvel emlékezünk az erdőcsinádi születésű **id. NAGY GYULA** marosszentkirályi lakosra, az urikányi bánya volt dolgozójára halálának első évfordulóján. Emlékét örzi bánatos felesége, Etelka, fiai: Gyula és István, menyeei: Margit és Icu, négy unokája és öt dédunokája. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (1120)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

ALKALMAZUNK szakképzett, illetve szakképzetlen **FÉRFI MUNKAERŐT TEJFELDOLGOZÓ ÜZEMBE**. Érdeklődni lehet a következő telefonszámon: 0745-113-979. (sz.)

A VILA BRAN CLUB (Töröcsvár, Brassó) alkalmaz gyakorlott **SAKÁCSOT, SAKÁCSSEGÉDET, PINCÉRT, BÁROST, MOSOGATÓT**. Tel. 0722-268-866. (59777)

A VILA BRAN CLUB (Töröcsvár, Brassó) alkalmaz **MEDENCE-KARBANTARTÓ SZEMÉLYZETET, SZERELŐT, FESTŐT, FÜTŐT, TAKARÍTÓT**. Tel. 0722-268-866. (59777)

A VILA BRAN CLUB (Töröcsvár, Brassó) alkalmaz tapasztalattal rendelkező **ANIMÁTOR**. Tel. 0722-268-866. (59777)

A VILA BRAN CLUB (Töröcsvár, Brassó) alkalmaz **RAKTÁROST-ÁRUMOZGATÓT**. Tel. 0722-268-866. (59777)

ÚT-, JÁRDABURKOLAT ÉPÍTÉSÉBEN MUNKÁT ajánlunk. Tel. 0741-033-164, 0746-490-745. (1101-I)

FUTÁRT, KONYHAI KISEGÍTŐT, MOSOGATÓT keresünk. Tel. 0749-897-623. (18893)

A Tudor lakótelepi RED-CORNER bárba BÁROSNŐT alkalmazok. Tel. 0740-284-468. (18895-I)

Több mint 25 éve elektromos berendezések szerelésével foglalkozó NÉMET CÉG alkalmaz **VIL-LANYSZERELŐKET** civil építkezéshez. Részletes információk a 00-49-151-626-20-755-ös telefonszámon. (1131)

CUKORDÍSZEK gyártására **FIATAL LÁNYOKAT** alkalmazunk. Tel. 0745-520-408. (1100-I)

ALKALMAZUNK SAKÁCSOT, SEGÉDSZAKÁCSOT, MOSOGATÓT, SZOBALÁNYT. Tel. 0745-696-055. (18894-I)

BUCSINON TALÁLHATÓ VENDÉGHÁZBA HÁZVEZETŐT alkalmazunk. Családok előnyben. Fizetés: 2000-2500 lej. Tel. 0745-696-055. (18894-I)

Nyárádtői BÚTORGYÁR (Maros megye) alkalmaz **SZERSZÁMÉLEZŐT**. Előnyös feltételeket ajánlunk. Érdeklődni a 0265/215-519, 0724-989-092-es telefonszámon. (18899)

A MI VENDÉGEINK A LEGIGÉNYESEBBEK. Ezért megérdemlik a legjobb **EGYSÉGVEZETŐKET, PINCÉREKET és SAKÁCSOKAT**. A legmagasabb elvárásaink vannak, és a legnagyobb fizetéseket is mi ajánljuk. Garantáltan! Vagy... annyit keresel, amennyit akarsz. Mit szólsz a kihíváshoz? Ha egyike vagy azoknak, akiket keresünk, küldd el önéletrajzodat a casamuresana@gmail.com e-mail-címre, vagy hívd a 0740-084-090-es telefonszámot! (58869)

A SÖRHÁZ SAKÁCSOT és SAKÁCSSEGÉDET keres. Idősebb hölgyeknek/férfiaknak is nyitott az állás (60-65 évesig), sőt, a tanítást is bevállaljuk! CV-t a jazzdome@gmail.com címre várunk. Úrsus Sörház Facebook: <https://www.facebook.com/casaberiursus/?fref=ts> (sz-I)

VAN PEDAGÓGUSI SZAKKÉPESÍTÉSED? Szereted a gyerekeket? Van türelmed játszani, foglalkozni velük órákon keresztül? Energikus, jókedvű és mosolygós vagy általában? Ha igen, akkor **TÉGED** keresünk! Egyesületünkhöz gyerekprogram-koordinátort keresünk (munkakönyvvel). 2-12 év közötti gyerekekkel kell foglalkozni, játékokat levezetni és adminisztratív feladatokat ellátni. A feladatok elvégzéséhez szükséges a román és magyar nyelv ismerete, és előnyt jelent bármilyen pedagógiai képzés. Ha úgy érzed, ez a kiírás pontosan neked szól, várom jelentkezésed a 0749-154-849-es telefonszámon! (sz.)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága jó édesapa, tatika, rokon, szomszéd,
özv. SZTANCS JÁNOS (Jankó)
83. évében eltávozott közülünk. Drága halottunk temetése május 18-án 14 órakor lesz a római katolikus temetőben. Szívünkben él tovább. Nyugodjék békében!
Búcsúzik tőle lánya, Melinda, unokája, Adél és férje, Adi. (1175-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, após, nagyapa, testvér, sógor, rokon, szomszéd, ismerős,
GLIGOR ANDOR
a Centrofarm volt dolgozója életének 76. évében hirtelen elhunyt. Temetése május 18-án 15 órától lesz a marosszentgyörgyi unitárius temetőben.
A gyászoló család. (1196-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Együttérzésünket fejezzük ki barátnőnknek, Sztancs Melindának és családjának **ÉDESAPJA** elhunytá alkalmából. Öszinte részvétünk a gyászoló családnak. Marcela és Irma. (1181)

Öszinte részvétünket fejezzük ki Sztancs Melindának és családjának **ÉDESAPJA** elhunytá alkalmából. A Balázs és Toma család. (1182)

Együttérzésünket fejezzük ki szomszédasszonyunknak, Száva-Sztancs Melindának szeretett **ÉDESAPJA** elhunytá miatt érzett fájdalmában. Szomszédai a Pandúrok útja 89. szám alól. (1187)

Együttérzésünket és részvétünket fejezzük ki Melinda kolléganőnknek **ÉDESAPJA** elvesztése miatt érzett fájdalmában. Nyugodjon békében! Kollégái a mütöböl. (1188-I)

Együttérzésünket és részvétünket fejezzük ki Melinda kolléganőnknek **ÉDESAPJA** elhunytá alkalmából. Nyugodjon békében! Az Ortopédia munkaközössége. (1189-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mind-azoknak, akik drága halottunk, **BIBLIA ALBERT** temetésén részt vettek, sírjára virágot helyeztek és fájdalmunkban osztoztak. A gyászoló család. (1125)

Operett MUSICAL gála

SZINETÁR DÓRA   **OSZVALD MARIKA**   **JANZA KATA**

Május 22
17 illetve 20 óra
Maros Művészegyüttes terme

Jegyek elővételben vásárolhatók 35 lejért a Maros Művészegyüttes jegyirodájában hétköznapokon 13-14 ill. 17-18 óra között.

Jegyfoglalás a 0746-540.292 telefonszámon illetve a Kultúrpalota jegypénztáránál.

IS inter SHOP

Érvényes 19.05. – 25.05.

MÁRKA málnás ízű üdítő 2 L 2.49 RON	Egri bikavér 750 ml 9,95 RON	Gyermelyi copfocská 500 g 1,95 RON	Sültcsirke fűszerkeverék 40g 0,95 RON	Tomí folyékony mosószer 1,32 L 14,95 RON
		Friss egész csirkecomb 8,49 RON	Boci nápolyi szelet 30 G 0,95 RON	

Türgu Mureş 88,14 | Sovata 102,14
Marosvásárhely

r . a . d . i . o

Reghin 94,74 | Sighişoara 104,34
Szászrégen | Segesvár

agenția de turism
World Travel Shop
utazási iroda

Málta

Hotel Bella Vista 4*..... Félpanziós ellátás

Ár: **299** euró/személy
Egész szezonban!

Az ár tartalmazza a szállítást repülővel Bukarestből, 7 éjszaka szállást, félpanziós ellátást, transzfereket, idegenvezetést. Az ár nem tartalmazza a repülőtéri illetéket és az egészségügyi biztosítást.

Árszámítást feltételek u. 17. szim | Tel.: +4 0365 20 26 00 | Mobil: +4 0748 25 95 08
www.worldtravelshop.ro

therezia

therezia smântână fermentată teftelă

Spălătorie și detailing auto
Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

atlasfm
106.4 FM
TG. MUREŞ

GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY!

AtlasFmMures: atlasfm@iptv.ro

A Népújság hirdetési irodájában felvesszük APROHÍRDETÉST a kolozsvári SZABADSÁGBA, a csíkszeredai HARGITA NÉPÉBE, a sepsiszentgyörgyi HÁROMSZÉKBE és az aradi NYUGATI JELENBE.

Üzleti sikereinek titka:
a jó **REKLÁM!**

Hívjon minket a NÉPÚJSÁGON Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

Bekecs Néptáncegyüttes

Legendák KERTJÉBEN

- TÁNCJÁTÉK -

Rendező-koreográfus: Ivácon László
Zene: Molnár Szabolcs és Orbán Ferenc
Jelművek: Furik Rita
A rendező munkatársa: Beno Barna-Zsolt

Helyszín: Maros Művészegyüttes előadóterme
Időpont: május 24., 25., 10 és 12. óra

Partnerek:

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN, EUNIC ROMÂNIA

FESTIVALUL FILMULUI EUROPEAN

ediția XXI

19-21 MAI 2017 - TIRGU MUREŞ
CINEMATOGRAFUL APTA

www.ffe.ro

intrarea liberă

Haneke, nu uita, noi suntem de partea ta!

Jos cinema-ul propagandist!

Nu vă fie frică, e un film de Mirică

Hai la film, apoi vorbim!

SUSTINEM FILMUL EUROPEAN

Liberté, égalité, filmé de calitate!

EURÓPAI FILMEK FESZTIVÁLJA

Program: <http://ffe.ro/2017/programfilme/?oras=TG>

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro